

Brochure: Gemengd melkvee-akkerbouwbedrijf Maatschap Blitterswijk (Werkhoven)

Brochure in het kadert van het project: Integraal
Duurzaam en Marktgericht Melkvee-
Akkerbouwbedrijf. Mede medefinanciering van:

Europees Landbouwfonds voor
Plattelandontwikkeling: Europa
investeert in zijn platteland

Op stroomrugggronden van de Kromme Rijn heeft de familie Blitterswijk een gemengd bedrijf. De combinatie van diverse grondsoorten maakt dat het bedrijf zowel groot is geworden in het jaarrond leveren van aardappelen, als in de productie van kaas met een bijzonder verhaal. Circulariteit, economische duurzaamheid en een regionale afzet zijn drijfveren voor innovatie bij de familie Blitterswijk.

Beeld: ©Maatschap Blitterswijk

De Rijnveld Pieper

Op de rivierklei van de Kromme Rijn teelt de maatschap een grote diversiteit aan aardappelrassen. De combinatie van vroege en late rassen en goede bewaring stelt het bedrijf in staat gedurende het hele jaar aardappelen te leveren, naar ieders smaak. De ongeschilde aardappelen worden in netzakken geleverd aan horeca, particulieren, instellingen, landwinkels en andere lokale partijen. Deze regionale afzet vraagt om innovaties: handelingen bij de opslag, het wassen, het sorteren en verpakken zijn allemaal afgestemd op kleinere hoeveelheden. Aanvullend worden de aardappelen nu ook op ludieke wijze op festivals verkocht; met de kiepwagen worden de aardappelen het festivalterrein op gereden, waar ze ter plekke met een mobiele snijmachine tot heerlijke frietjes worden verwerkt.

Beeld: ©Maatschap Blitterswijk

Laag ureumgehalte

Een deel van de percelen is niet geschikt voor akkerbouw. “Hoe kunnen we deze grond dan toch rendabel maken? Mensen eten geen gras, maar koeien wel. Dat was de drijfveer om onze koeien meer en beter gras te gaan voeren”, vertelt Aleid Blitterswijk. De koeien staan zomers in de wei en er wordt veel vers gras gemaaid voor bijvoeding; liefst van eind maart tot rond half december. Daarvoor is goede apparatuur nodig om bijna altijd te kunnen rijden op de vrij zware klei. Door de CO₂-neutrale hooischaar kan in ieder jaargetijde een optimaal rantsoen aangeboden worden. De warmte van de zon die op het dak van de hooischaar schijnt wordt, met behulp van ventilatoren die op zonne-energie draaien, benut om het, op het land voorgedroogde, gras verder te drogen. De verzamelde batches hooi worden naast elkaar bewaard. Zo kan er in het rantsoen gespeeld worden met combinaties van hooi met iets meer of juist minder eiwit. Met een ureummeter (“gevonden bij een wijnboer”) wordt tweemaal per dag de eiwit- en energiebehoefte van de koeien bepaald en op basis van die kennis, en de kennis over de kwaliteit van het gras en hooi, wordt het dagrantsoen bepaald. Het lukt dan om met veel vers gras met een laag ureum goed te melken. Goed voor de portemonnee en voor het milieu. Door verbetering van de kwaliteit van het eiwit in het verse gras en door betere benutting door de koe is nog veel te winnen.

Beeld: ©Maatschap Blitterswijk

Uut Hooi

De koe kan bij goede eiwit- en energiesamenstelling in zowel het verse gras als het vers gedroogde gras goed melk geven met weinig krachtvoer. Uit onderzoek blijkt dat zuivel van koeien die veel vers gras en gedroogd vers gras eten een andere samenstelling van de melk hebben. De melk bevat meer gezonde CLA's en meer meervoudig onverzadigde vetzuren Omega3 en minder Omega6; dus ook een betere Omega 3-Omega 6-verhouding. Dat mag de consument weten en proeven. Vandaar dat een mooi product is gemaakt, dat wordt verkocht als Uut Hooi kaas in diverse kaasspecialzaken. Door een samenwerking met Goat Valley kan aan het assortiment van hooikaas nu ook geitenkaas worden toegevoegd.

Beeld: ©Maatschap Blitterswijk. De prijswinnende Uut Hooi kaas

Integrale kijk

De combinatie van akkerbouw en melkveehouderij biedt veel voordelen. Zo worden aardappelen van verkeerd formaat en de schillen van de festivalfrietjes aan de koeien gevoerd. Op het bedrijf wordt ook graszaad geteeld: wanneer dat in juli geoogst wordt zijn er daarna nog twee à drie snedes die naar de koeien kunnen. Maar misschien nog wel belangrijker dan deze praktische voordelen is de integrale visie. De kennis die Aleid vanuit de akkerbouw heeft over goed bodembeheer en bemesting, komt ook goed van pas bij het verbeteren van de kwaliteit van het gras. En kennis over de korte keten die de maatschap voor aardappelen heeft opgezet, komt van pas om de Uut Hooi kaas goed te vermarkten.

Innovatief

Aleid en zijn vader denken met plezier na over innovaties op het erf. “Maar we willen wel van de voren een concreet plan hebben, zodat we werken aan financieel duurzame oplossingen”. Juist in die zoektocht naar nieuwe ideeën is het ook interessant om met andere collega’s te sparren. Collega-ondernemers die langskomen zijn dan soms nog wat voorzichtig. Aleid: “Ik hoor regelmatig “Ja, maar... dat kan toch niet op mijn bedrijf?”. Dan probeer ik mensen een beetje te prikkelen en ze wat puzzelstukjes aan te dragen, zodat ze thuis zelf de puzzel voor hun bedrijf kunnen gaan leggen”.

Demobedrijf

Meer weten over dit bedrijf, of een bezoek plannen? Kijk op de [website van Maatschap Blitterswijk](#) over het demoproject.

Beeld: ©Maatschap Blitterswijk